

Utbildningsdepartementet

Budgetunderlag perioden 2006-2008 för Stockholms universitet

Inledning

I enlighet med regeringsbeslut daterat 2004-12-16 som ersätter 9 kap förordningen (2000:605) om myndigheters årsredovisning mm överlämnas härmed Stockholms universitets budgetunderlag för perioden 2006-2008. I universitetets årsredovisning för budgetåret 2004 ges ytterligare underlag för bedömning av Stockholms universitets verksamhet.

Sammanfattning av förslag

Enligt direktiven till budgetunderlaget får universitetet föra fram förslag till förändringar av anslagen för grundutbildning respektive forskning och forskarutbildning. Inom ramen för grundutbildningen yrkar Stockholms universitet på följande:

- Ett tillskott till grundutbildningsanslaget inför 2006 om 2,7 mkr för att finansiera en permanent utbyggnad av högre praktisk förvaltningsutbildning.
- Tillskott av medel för utveckling av masternivån inom ramen för Bologna-processen om 2 mkr per år under treårsperioden 2006-2008.
- En ökning av grundutbildningsanslaget om 5 mkr inför 2006 för åtgärder i syfte att stärka utbildningarnas koppling till arbetsmarknaden.
- En ökning av det nationella anslaget för studenter med funktionshinder om 10 mkr inför 2006.

Inom ramen för forskning och forskarutbildning yrkar Stockholms universitet på följande:

- Medel för att hantera ökade krav på motfinansiering omfattande 25 mkr i ett första steg.
- Medel för 60 nya rekryteringsanställningar, motsvarande 29 mkr.
- Medel för flytt av Nordita till AlbaNova samt finansiering av forskningsinstitutet CHESS och SoRAD, motsvarande 26 mkr för år 2006 och därefter 11 mkr per år.
- Medel för stöd till undervisning och forskning i småspråk, preliminärt fyra mkr

Allmänt

Stockholms universitet arbetar med två huvudstrategier i verksamheten, profilering och internationalisering. Profileringsarbetet sker i flera steg. I ett första steg har universitetets särskilda kompetensprofil identifierats och tydliggjorts. Med detta avses de områden där Stockholms universitet med fog kan sägas inta en såväl nationellt ledande som en internationellt framskjuten ställning. Universitetet kan för närvarande sägas ha särskilt framstående kompetens inom följande forskningsområden.

Humanistiskt-samhällsvetenskapligt vetenskapsområde

Juridik, ssk kommersiell rätt, immateriell rätt och rättsinformatik

Språkforskning, ssk lingvistik, tvåspråkighet och språkfilosofi

Historia och arkeologi

Östasiens språk och kultur

Filmvetenskap

Nationalekonomi

Psykologi

Sociologi

Socialantropologi

Naturvetenskapligt vetenskapsområde

Astrofysik och partikelfysik

Biokemi och cellbiologi, ssk biologiska membraner samt DNA/RNA-metabolism

Klimat- och miljöforskning

Materialkemi och organisk kemi, ssk metallorganisk kemi

Teoretisk biologi, ssk modellering av molekyler och biologiska system

Kompetensprofilen kommer givetvis att utvecklas med tiden. Ett andra steg i profileringsarbetet utgörs av fakulteternas interna analys av de olika verksamhetsområdenas inbördes styrkor och svagheter. Utifrån denna analys skall fakultetsvisa strategier för satsningar och omprioriteringar utvecklas. De områden som prioriteras i dessa strategier kommer därmed inte nödvändigtvis vara desamma som de ovan uppräknade områdena.

Ett strategiskt arbete bedrivs även på central nivå, rörande fakultetsövergripande satsningar och verksamheter av sådan omfattning att universitetet som helhet måste ta ett ansvar. Det senare kan gälla nysatsningar och omprioriteringar där externa aktörer och finansiärer är inblandade, exempelvis flyttning av Nordita (Nordiskt institut för teoretisk fysik) till AlbaNova eller samverkan och arbetsfördelning inom småspråken i Stockholm-Uppsala-regionen (se nedan).

Profileringsarbetet avser såväl grundutbildning som forskning. Detsamma gäller arbetet med universitetets internationalisering. Liksom vid andra lärosäten har forskningen vid Stockholms universitet alltid haft en starkare internationell anknytning än grundutbildningen. Universitetet kommer nu att intensifiera den internationella anknytningen i såväl forskning som grundutbildning. Grundtanken med denna strategi är att Stockholms universitet i framtiden inte enbart skall kunna betraktas som landets huvudstadsuniversitet, utan som ett internationellt universitet med omfattande utbyten och kontakter utomlands inom såväl forskning som grundutbildning. Forskningsområden som inte upprätthåller en internationell ställning kommer genom fakulteternas strategiska profileringsarbete att stärkas eller avvecklas. Grundutbildningen ska ges en tydligare internationell profil särskilt på den framtida masternivån. Ett intensivt arbete pågår redan med planering av de nya masterutbildningarna enligt en kommande Bologna-modell. Avsikten är att ett betydande antal av dessa skall ges på engelska.

Stockholms universitet framför i det följande ett begränsat antal äskanden om nya resurser. Det är satsningar som inte kan klaras inom ramen för nuvarande anslag utan att annan framstående och betydelsefull verksamhet avvecklas. Universitetet är emellertid också berett att göra nysatsningar inom befintliga resurser, finansierade genom omfördelningar inom och mellan fakulteter i enlighet med det ovan skisserade strategiarbetet. Detta sker redan idag kontinuerligt. Exempel på detta är den naturvetenskapliga fakultetens strategiska satsningar på startbidrag i samband med rekryteringar av nya professorer inom redan existerande framgångsrika ämnesområden samt inom nya områden. Under de gångna två åren kan nämnas sådana satsningar inom bl a den kondenserade materiens fysik, bioinformatik och materialkemi. Inom den samhällsvetenskapliga fakulteten görs nysatsningar, exempelvis genom att resurser förts över till undervisning och forskning om människa-maskin-interaktion och demografi. Inom den humanistiska fakulteten omfördelas medel för satsningar på nya kurser och på de forskarutbildningar som är mest effektiva och framgångsrika.

Universitetsstyrelsen har också bemyndigat rektor att besluta om ekonomiska åtaganden för framtida satsningar. Ett exempel på sådana beslut är stödet till lokaliseringen av Nordita vid AlbaNova, där universitetet bl a påtar sig kostnader för tillsvidareförordnanden av professorer med tidsbegränsad anställning. Ett annat exempel är universitetets planerade egenfinansiering av en professur i portugisiska, ett äskande som nu lyfts ur universitetets budgetunderlag i samband med rektors översyn av småspråkssituationen i Stockholm-Uppsala-regionen.

Grundutbildning

Allmänt

Universitetet arbetar aktivt med internationaliseringsfrågan inom grundutbildningen, inte minst genom Bologna-processen. Universitetet uppmuntrar aktivt sina studenter att resa utomlands för studier, men satsar också på ökad rekrytering av studenter från utlandet. Målet är att via Bologna-processen skapa en utbildningsstruktur som i högre grad än idag attraherar studenter inte bara från Europa utan från hela världen.

Universitetets ambition är vidare att i ökad utsträckning satsa på utbildningar som kan attrahera studenter från studieovana miljöer. Antalet potentiella studenter av detta slag är stort i Stockholmsområdet, vilket innebär att universitetet har goda förutsättningar att bidra till en breddad rekrytering.

Arbetet med internationalisering och breddad rekrytering kräver naturligtvis prioriteringar av universitetets resurser. Så sker också på flera håll genom att lovande utbildningar ges särskilda resurstillskott. Dagens ekonomiska situation tillåter emellertid inte några ordentliga nysatsningar. I många fall är det tvärtom så att satsningar på nya, lovande utbildningar får stryka på foten samtidigt som universitetet – trots ett starkt sökandetryck – tvingas reducera studentantalet på populära utbildningar.

Det är givet att mer skulle kunna göras med en förbättrad resurssituation. Nedan redovisas ett antal angelägna projekt inom grundutbildningen.

Breddad rekrytering – Högre praktisk förvaltningsutbildning

Våren 2005 startar universitetet en högre praktisk förvaltningsutbildning som främst riktar sig till invandrade akademiker. Utbildningen är ettårig och innefattar 10 veckor praktik på en statlig myndighet. Syftet är att öka andelen akademiker med invandrarbakgrund inom den statliga myndighetssektorn. Utbildningen är på så vis ett led i statens långsiktiga kompetensförsörjning och strävan efter ökad mångfald bland sina medarbetare. Även här har universitetet möjlighet att dra nytta av sitt geografiska läge; uppemot trettio myndigheter i närområdet kommer att erbjuda praktikplatser till de studerande.

Programmet är än så länge en försöksverksamhet men potentialen finns att bygga ut den, inte minst då sökandetrycket är stort. Det finns dessutom flera förslag till liknande utbildningar.

För att verksamheten skall kunna permanentas krävs dock medelstillskott. Om universitetet tvingas flytta alltför stora resurser från redan befintliga och populära utbildningar till den nya förvaltningsutbildningen kan den inte fortsätta bedrivas efter försöksperioden. Därför föreslås ett tillskott till grundutbildningsanslaget inför 2006 om 2,7 mkr för att finansiera en permanent utbyggnad av verksamheten.

Bolognaprocessen och masterutbildningar

Som framhållits är en av universitetets huvudstrategier ökad internationalisering. För grundutbildningens del innebär detta att universitetet deltar fullt ut i den pågående Bolognaprocessen.

Universitetet har för avsikt att utveckla masterutbildningar med en utpräglat internationell profil. Syftet med detta är bl a att öka antalet utländska studenter. Särskilda satsningar kommer att göras på masterutbildningar på engelska. Dessutom kommer universitetet att söka utveckla masterutbildningar som kombinerar andra språk med ämnesstudier (i likhet med det redan befintliga språk-juridikprogrammet).

Även i Bolognaprocessen kommer universitetet att kunna dra nytta av sitt geografiska läge. För närvarande projekteras en fakultetsöverskridande, internationell tvåårig master som skall behandla ledning och organisering av konst- och kulturrelaterade verksamheter. Den unika tillgången till huvudstadens centrala

museer och kulturinstitutioner bör ge mycket goda förutsättningar för genomförandet av en sådan utbildning.

Som universitetet påpekat i sitt remissvar rörande examensöversynsutredningen kräver genomförandet av Bologna-processen ett omfattande utvecklingsarbete. Det gäller inte minst utvecklingen av nya masterutbildningar. Universitetet vill därför framhålla vikten av att högskolorna under en begränsad period tillförs utvecklingsmedel för genomförandet av processen. För att verkligen komma lärosätena till godo kan medel av detta slag ges i form av ett särskilt åtagande. För Stockholms universitetets del uppskattas den extraordinarie utvecklingskostnaden uppgå till 2 mkr om året under treårsperioden 2006-2008.

Utbildningarnas anknytning till arbetsmarknaden

Universitetet avser att arbeta för en ökad arbetsmarknadsanknytning av grundutbildningen. Ett sådant arbete skall bli att kunna leda till att studenterna ges fler möjligheter till projektarbete och praktik i samverkan med framtida arbetsgivare. Syftet är i hög grad att stärka utbildningarnas attraktionskraft på arbetsmarknaden. Tanken är också att en bättre kontakt med arbetsmarknaden vid utformningen av utbildningarna kan leda till att den sociala snedrekryteringen minskar. Stockholms universitet har med sin närhet till en lång rad företag, organisationer och myndigheter unika möjligheter att arbeta med denna fråga.

Etableringen av fler och bättre kontakter med aktörer på arbetsmarknaden är dock en kostnadskrävande aktivitet som i vissa avseenden kan sägas ligga utanför den ordinarie kursutvecklingsverksamheten. Det gäller inte minst framtagandet av praktikplatser. I dagsläget finns ett omdebatterat resursproblem för vissa av de utbildningar där praktik redan är ett etablerat inslag (socioekonom, psykolog).

Universitetet föreslår därför en förstärkning av grundutbildningsanslaget om 5 mkr i syfte att möjliggöra en särskild satsning på en stärkt arbetsmarknadsanknytning av utbildningarna. Dessa medel kan ges i form av ett särskilt åtagande.

Nationellt anslag för funktionshindrade studenter

Stockholms universitet arbetar aktivt med att förbättra villkoren för funktionshindrade studenter. Det sker bland annat utifrån universitetets likabehandlingsprogram där en rad åtgärder för att underlätta studier för funktionshindrade studenter föreskrivs. För att finansiera denna verksamhet avsätter Stockholms universitet, liksom andra högskolor, 0,3 procent av grundutbildningsanslaget.

Universitetet förvaltar också det nationella anslaget för medel till studenter med funktionshinder. Som universitetet tidigare påpekat ökar antalet funktionshindrade studenter vid landets universitet och högskolor relativt starkt. Detta i sig är positivt. Dessvärre har kostnaderna för denna del av verksamheten en tendens att öka betydligt snabbare än intäkterna. Kostnadsänkande effekter finns förvisso i form av ökad generell tillgänglighet till utbildningen och introducerande av ny teknik, men det kompenserar inte på något sätt kostnadsökningarna.

De ökade kostnaderna hänför sig i första hand till teckenspråkstolkningen, som de senaste åren har utgjort ca 70 procent av de totala kostnaderna för det särskilda pedagogiska stödet. Teckenspråkiga studenter tenderar även att samlas vid de

lärosäten som erbjuder särskilt goda villkor för studier med utbildningstolkning (bl a Stockholms universitet), vilket innebär att kostnaderna ökar än mer för dessa. De lärosäten som erbjuder goda villkor för funktionshindrade studenter får därför lätt problem med höga kostnader för denna kategori studenter.

Lösningen på detta problem är en ökning av det nationella anslaget. Prognosen för 2004 är att de sammanräknade kostnaderna för särskilt pedagogiskt stöd till studenter med funktionshinder kommer att överstiga det nationella anslaget med närmare 7 mkr. Detta underskott kommer att fortsätta öka de kommande åren då allt fler personer med funktionshinder läser vid universitet och högskolor. På grundval av detta föreslår Stockholms universitet att det nationella anslaget ökas med åtminstone 10 mkr inför 2006.

Magisterexamina

Stockholms universitet skall under fyraårsperioden 2001-2004 redovisa 3 420 magisterexamina. År 2004 avlades totalt 1 358 sådana examina. Sammanlagt har 4 865 examina avlagts under perioden. Universitetet har därmed uppnått målet med bred marginal.

Avgifter: uppdragsverksamhet mm

Uppdragsverksamheten inom grundutbildningen består i huvudsak av beställd utbildning och uppdragsutbildning. Inom den förra har studentantalet legat på ungefär samma nivå de senaste åren, trots att universitetet tagit över en del beställd utbildning i egen regi. Intäkterna har dock minskat påtagligt. Några uppenbara förändringar i volymen på den beställda utbildningen de kommande åren är inte kända.

Uppdragsutbildningens intäkter ökade successivt från ca 37 mkr 1997 till ca 69 mkr 2002, men minskade ganska väsentligt under 2003. Intäkten för 2004 ligger på i stort sett samma nivå som föregående år. Paradoxalt nog visar statistiken att antalet studenter inom uppdragsutbildningen minskade kraftigt under 2004. Det senare torde dock främst bero på att denna statistik inhämtas manuellt och därför kan ha vissa brister.

Någon tydlig trend går inte att utläsa av den information som finns tillgänglig rörande uppdragsverksamheten på grundutbildningen. Därför har inte heller några särskilda beräkningar gjorts av intäkter eller kostnader i tabellbilagan.

Den prognos som gjordes i regleringsbrevet för 2005 rörande uppdragsverksamheten visar på en total intäkt om 59,5 mkr för den beställda utbildningen och 55,7 mkr för uppdragsutbildningen. Prognosen för den beställda utbildningen 2005 förefaller med tanke på utfallet 2004 (46,5 mkr) inte vara aktuell. Utfallet för uppdragsutbildningen 2004 (56,1 mkr) ger anledning att anta att prognosen för 2005 stämmer. Ett rimligt antagande är att intäkterna för denna utbildning är på väg att stabiliseras.

Finansieringsfrågor

Beräkning av anslag för grundutbildning (tabell 2)

I planeringsförutsättningarna i senaste budgetpropositionen aviseras inga förändringar av grundutbildningsanslaget inför 2006. Av det skälet har inga specifika beräkningar genomförts på denna punkt.

Förslag till förändringar av anslag för grundutbildning (tabell 5 och 5A)

Tabell 5 har beräknats med utgångspunkt i de förslag som lagts ovan.

I första hand föreslår Stockholms universitet ett tillskott till grundutbildningsanslaget inför 2006 om 2,7 mkr för att finansiera en permanent utbyggnad av högre praktisk förvaltningsutbildning.

I andra hand föreslår Stockholms universitet ett tillskott av medel för utveckling av masternivån inom ramen för Bolognaprocessen om 2 mkr per år under treårsperioden 2006-2008. Medlen kan ges som ett särskilt åtagande.

I tredje hand föreslår universitetet en ökning av grundutbildningsanslaget om 5 mkr inför 2006 för åtgärder i syfte att stärka utbildningarnas koppling till arbetsmarknaden. Medlen kan ges som ett särskilt åtagande.

Slutligen föreslår universitetet en ökning av de nationella medlen för studenter med funktionshinder om 10 mkr.

Forskning och forskarutbildning

Allmänt

Forskningen vid Stockholms universitet håller hög kvalitet. Det framgår bl a av fördelningen av kvalitetsprövade forskningsmedel där universitetet hävdar sig mycket väl i olika nationella jämförelser. Som exempel kan nämnas att drygt 25 procent av Vetenskapsrådets medel för forskning inom humaniora och samhällsvetenskap fördelades till Stockholms universitet inför 2005.

Universitetets framgång inom forskningen är till del ett resultat av strategiska prioriteringar av befintliga resurser. Här, liksom inom grundutbildningen, finns dock gränser för vad som kan åstadkommas i dagens situation. Nedan redovisas ett antal angelägna forskningsrelaterade projekt som inte rimligen kan finansieras inom nuvarande resursramar.

Ökade krav på motfinansiering

Universitetet ställs idag i ökande utsträckning inför erbjudanden om projektmedel från de stora forskningsfinansiärerna. Medlen fördelas allt oftare under förutsättning att universitetet bidrar med medel i motsvarande mån. Denna utveckling riskerar att leda till att universitetet stegvis förlorar kontrollen över sina anslagsmedel och att forskningen på sikt styrs mot områden som inte långsiktigt prioriteras vid universitetet.

Det är av stor vikt att kraven på motfinansiering inte försvårar högskolornas möjligheter att göra strategiska val och prioriteringar inom forskningen. Det senare

är ju något som statsmakterna uppenbarligen förväntar sig. Enligt universitetet bör regeringen därför se över möjligheterna att förstärka anslagen för att motverka den nuvarande utvecklingen.

Stockholms universitet beräknar att kraven på motfinansiering för kommande år uppgår till i storleksordningen 70 mkr. För att motverka problemet föreslår universitetet att fakultetsanslaget i ett första steg ökas med 25 mkr per år.

Postdoktoral karriär och finansiering

Antalet rekryteringsanställningar har minskat påtagligt vid Stockholms universitet under det senaste decenniet. Orsakerna till detta är flera, men i grunden beror minskningen på otillräckliga anslagsuppräknningar, vilka i många fall tvingat institutioner att prioritera bort forskarassistentanställningar.

Det är viktigt att vända den trenden och åter öka antalet rekryteringsanställningar, inte minst pga det kommande generationsskiftet inom lärar- och forskarkåren. En ökad satsning på rekryteringstjänster (föreläsare och biträdande lektorat) är också viktig ur ett jämställdhetsperspektiv. Idag försvinner många kvinnliga forskartalanger på grund av osäkra anställningsvillkor och dåliga karriärmöjligheter.

Bristen på rekryteringstjänster är särskilt stor i ämnen inom det humanistisk-samhällsvetenskapliga vetenskapsområdet. För att återställa en rimlig kvot mellan antal professorer och rekryteringsanställningar (rimligen 1:2) erfordras medel för åtminstone 60 nya rekryteringstjänster. Universitetet föreslår därför att fakultetsanslaget förstärks med 29 mkr i detta syfte.

Finansiering av institut

Nordita

Nordita (Nordic Institute for Theoretical Physics) är idag placerat i Köpenhamn men diskussioner har förts om att flytta verksamheten till AlbaNova och där driva den i samarbete mellan främst Stockholms universitet och KTH. Ett krav för att detta skall kunna förverkligas är att kostnaderna för hyror och flyttning täcks. I den händelse Nordiska ministerrådet fattar beslut om flytt av Nordita från Köpenhamn till AlbaNova så behöver universitetet och KTH medel för att täcka flyttkostnaden, som är en engångskostnad och totalt beräknas uppgå till omkring 30 mkr, samt hyreskostnaden, som är en permanent kostnad och som beräknas uppgå till 4 mkr per år. Andra kostnader för projektet, såsom löner och övriga omkostnader för de professorer vars finansiering från Nordiska rådet så småningom upphör, kommer universitetet att hantera genom interna omprioriteringar.

Om Norditas verksamhet flyttar till Stockholm anholder KTH och Stockholms universitet om 15 mkr vardera som ett engångsbidrag för täckande av flytt- respektive startkostnader. Därutöver anhålles om 2 mkr vardera som en permanent förstärkning av anslaget för forskning och forskarutbildning för ökade hyreskostnader.

CHESS och SoRAD

Två av universitetets mest framgångsrika forskningsinstitut, CHESS och SoRAD, finansieras av medel från FAS (tidigare SFR). Enligt överenskommelse har FAS

tidigare åtagit sig att arbeta för att föra över dessa medel från rådet till Stockholms universitets fakultetsanslag från den 1 januari 2006. Detsamma gäller finansieringen av ARC vid Karolinska institutet. Universitetet utgår från att FAS kommer att agera i enlighet med överenskommelsen. Den årliga kostnaden för CHESS är 5 mkr och för SoRAD 4 mkr. Utan dessa resurser kan instituten inte drivas vidare.

Småspråk och EU-språk

Ett resultat av den nu pågående småspråksutredningen kan förväntas bli omdispositioner av den akademiska språkundervisningen i Stockholm-Uppsalaområdet. Sannolikt kommer ansvaret för undervisningen i flera mindre språk att koncentreras till färre lärosäten än tidigare.

Universitetet menar att det i samband med denna förändring vore rimligt med en ekonomisk satsning på de högskolor som tar över huvudansvaret för ett eller flera småspråk. Preliminärt skulle en satsning om fyra mkr kunna skapa förutsättningar för mer livaktiga forsknings- och undervisningsmiljöer i de mindre språken vid Stockholms universitet.

Med utgångspunkt i utredningsarbetet kring småspråken vill universitetet också peka på att det idag saknas möjligheter att studera flera officiella EU-språk (bl a slovakiska) och officiella minoritetsspråk (jiddisch, romani) inom högskolan. Detta är otillfredsställande enligt universitetets mening och bör åtgärdas.

Universitetet avser att återkomma till dessa frågor i samband med budgetdialogen under våren.

Examensmål

Examensmålet för forskarutbildningen inom det humanistisk-samhällsvetenskapliga vetenskapsområdet är 447 för perioden 2001-2004. Under perioden har 586 examina avlagts. Universitetet har därmed uppnått målet med bred marginal.

Inom det naturvetenskapliga vetenskapsområdet är målet 453 examina för perioden 2001-2004. Stora ansträngningar att öka examinationen har lett till att 474 examina har avlagts under perioden. Universitetet har därmed lyckats uppnå även detta mål.

Avgifts- och bidragsintäkter (uppdragsforskning, bidragsfinansierad forskning)

Intäkterna för uppdragsforskningen har under de senaste åren haft en tendens att öka relativt kraftigt. Denna tendens har dock mattats under 2004. Den fortsatta utvecklingen är svåröversäglig. Det kan dock vara så att intäktsnivån håller på att stabiliseras. Av det skälet är det inte lämpligt att väga in förändringarna i beräkningarna i tabellbilagan. I prognosen för avgiftsverksamhet i regleringsbrevet anges en intäkt på 78,3 mkr för uppdragsforskning under 2005. Givet resultatet för 2004 (75,0 mkr) förefaller den prognosen fullt rimlig.

Intäkterna från den bidragsfinansierade forskningen har minskat något mellan 2003 och 2004. Här liksom för uppdragsverksamheten finns alltså en tendens till stabilisering eller rentav minskning i intäktsutvecklingen. Det är dock för tidigt att säga om detta är en trend eller inte. Universitetet avser dock att följa utvecklingen fortsättningsvis för att åtgärda densamma om det bedöms nödvändigt.

Finansieringsfrågor

Anslag för forskning och forskarutbildning (tabell 3)

Utgångspunkten för beräkningen av anslaget inför budgetåret 2006 i tabell 3 är planeringsförutsättningarna i budgetpropositionen. I dessa finns emellertid inget angivet om förändringar inför 2006. Av detta skäl har inga specifika beräkningar genomförts på denna punkt.

Förslag till förändring av anslag för forskning och forskarutbildning (tabell 6)

Tabell 6 har beräknats med utgångspunkt i de förslag som lagts ovan.

I första hand föreslår Stockholms universitet en uppräknings av forskningsanslaget med 25 mkr för att kompensera för de ökade kraven på motfinansiering inom forskningen.

I andra hand föreslår universitetet en satsning på postdoktorala anställningar inom det humanistisk-samhällsvetenskapliga vetenskapsområdet om ca 29 mkr för att möta de kommande pensionsavgångarna och säkra rekryteringen av kompetenta forskare.

I tredje hand föreslås medel för finansiering av flytt av Nordita till AlbaNova samt finansiering av CHESS och SoRAD, motsvarande 26 mkr för år 2006 och därefter 11 mkr per år.

Investeringar mm

Uppgifter beträffande investeringsnivå samt lån hos Riksgäldskontoret för finansiering av investeringar i anläggningstillgångar redovisas i bilaga 7, medan lokalarea och lokalkostnader redovisas i bilaga 8. Beloppen i båda tabellerna anges i 2005 års prisnivå.

Investeringsnivå

Följande prognos gäller för investeringsbehoven under den period som budgetunderlaget omfattar.

År	2004 (utfall)	2005 (prognos)	2006	2007	2008
Belopp	108 mkr	108 mkr	110 mkr	121 mkr	125 mkr

Skälet till att utfallet för 2004 blev lägre än föregående års prognos (124 mkr) är att investeringsnivån för byggnader (10-åriga avskrivningar) blev 16 mkr kronor lägre än prognostiserat.

Lån i riksgäldskontoret samt räntor och amorteringar

Investeringar i anläggningstillgångar finansieras med lån i Riksgäldskontoret. De beräknade amorteringarna och räntekostnaderna på lånen framgår av tabell 7. De faktorer som främst påverkar låneramens storlek är investeringsbehovet samt lånens löptid. Med hänsyn tagen till dessa faktorer beräknas behovet av låneram att uppgå till beloppen nedan.

År	2004 (disp)	2005 (besl)	2006 (försl)	2007 (försl)	2008 (försl)
Belopp	400 mkr	350 mkr	350 mkr	350 mkr	350 mkr

Det går inte att förutse några förändringar av låneramen som konsekvens av de förslag till förändringar av anslagen för grundutbildning samt forskning och forskarutbildning som universitetet lämnar i budgetunderlaget.

I universitetsstyrelsens beslut har deltagit kammarrättspresident Sten Heckscher (ordförande), professor Kåre Bremer (rektor), professor Lena Gerholm (prorektor), VD Olof Ehrenkrona, GD Ethel Forsberg, riksarkivarie Inger Liliequist, VD Staffan Salén, filosofie doktor Crister Skoglund, museidirektör Berit Svedberg, professor Peter Seipel, professor Eskil Wadensjö, studentrepresentant Johan Klange, studentrepresentant Christian Löf, studentrepresentant Josefin Granqvist.

Därjämte har närvarit professor Kerstin Dahlbäck, professor Henning Rodhe, studentrepresentant Fred Knaust, forskningsingenjör Kjell Ehrnstén (personalrepresentant ST-ATF) och universitetsadjunkt Mats Rubarth (personalrepresentant SACO).

Kåre Bremer

Stefan Nordin

Tabell 1		2004	2005	2006	2007	2008
Totalt budget; nollförslag (mkr)						
Verksamhetens intäkter						
Anslag		1 883,0	1 905,6	1 905,6	1 905,6	1 905,6
Avgifter och andra ersättningar (A)		285,0	287,9	287,9	287,9	287,9
Bidrag (B)		602,5	608,5	608,5	608,5	608,5
Finansiellt netto		4,8	0,9	0,9	0,9	0,9
Summa intäkter		2 775,3	2 801,1	2 801,1	2 801,1	2 801,1
Verksamhetens kostnader						
Personal		1 721,0	1 741,2	1 741,2	1 741,2	1 741,2
Lokaler		474,8	479,5	479,5	479,5	479,5
Drift/Övrigt		399,5	404,3	404,3	404,3	404,3
Avskrivningar		99,4	100,4	100,4	100,4	100,4
Summa kostnader		2 694,7	2 725,4	2 725,4	2 725,4	2 725,4
Justering		1)				
Diff anslag (regl.brev - RR)		87,7	88,5	88,5	88,5	88,5
Res. från andelar i dotterbolag		0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Periodens kapitalförändring	-	6,5	- 12,3	- 12,3	- 12,3	- 12,3

1) Justeringen görs för att periodens kapitalförändring skall stämma överens med resultatet i årsredovisningen.

Den består av den differens som uppstår mellan anslaget enligt regleringsbrevet (som redovisas ovan) och anslaget enligt resultaträkningen (= 1 795,4).

Differensen beror på att anslagen enligt regleringsbrevet innehåller transfereringsmedel som inte bokförs som en anslagsintäkt i resultaträkningen utan som transfereringar (t ex anslaget för stöd till studenter med funktionshinder och utbildningsbidrag).

Justeringen består även av resultatet från andelar i dotterbolag (som inte ingår i det verksamhetsutfall som redovisas ovan).

Tabell 2		2004	2005	2006	2007	2008
Nollförslag för verksamhetsgren: Grundläggande högskoleutbildning (mkr)						
Verksamhetens intäkter						
Anslag						
- takbelopp		854,5	864,2	864,2	864,2	864,2
- särskilda åtaganden		38,7	38,1	38,1	38,1	38,1
Avgifter och andra ersättningar		163,9	165,5	165,5	165,5	165,5
Bidrag		8,2	8,2	8,2	8,2	8,2
Finansiellt netto		2,0	0,1	0,1	0,1	0,1
Summa intäkter		1 067,2	1 076,1	1 076,1	1 076,1	1 076,1
Verksamhetens kostnader						
Personal		678,9	685,8	685,8	685,8	685,8
Lokaler		191,9	193,8	193,8	193,8	193,8
Drift/Övrigt		136,1	137,5	137,5	137,5	137,5
Avskrivningar		32,7	33,0	33,0	33,0	33,0
Summa kostnader		1 039,5	1 050,1	1 050,1	1 050,1	1 050,1
Justering	1)					
Diff anslag (regl.brev - RR)		28,9	29,2	29,2	29,2	29,2
Res. från andelar i dotterbolag		0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Periodens kapitalförändring		- 1,0	- 3,0	- 3,0	- 3,0	- 3,0

1) Justeringen görs för att periodens kapitalförändring skall stämma överens med resultatet i årsredovisningen.

Den består av den differens som uppstår mellan anslaget enligt regleringsbrevet (som redovisas ovan) och anslaget enligt resultaträkningen (= 864,3).

Differensen beror på att anslagen enligt regleringsbrevet innehåller transfereringsmedel som inte bokförs som en anslagsintäkt i resultaträkningen utan som transfereringar (t ex anslaget för stöd till studenter med funktionshinder).

Justeringen består även av resultatet från andelar i dotterbolag (som inte ingår i det verksamhetsutfall som redovisas ovan).

Tabell 3						
Nollförslag för verksamhetsgren: Forskning och forskarutbildning (mkr)		2004	2005	2006	2007	2008
Verksamhetens intäkter						
Anslag		989,8	1 003,3	1 003,3	1 003,3	1 003,3
Avgifter och andra ersättningar		121,1	122,4	122,4	122,4	122,4
Bidrag		594,4	600,3	600,3	600,3	600,3
Finansiellt netto		2,7	0,9	0,9	0,9	0,9
Summa intäkter		1 708,1	1 725,0	1 725,0	1 725,0	1 725,0
Verksamhetens kostnader						
Personal		1 042,2	1 055,4	1 055,4	1 055,4	1 055,4
Lokaler		282,9	285,7	285,7	285,7	285,7
Drift/Övrigt		263,4	266,8	266,8	266,8	266,8
Avskrivningar		66,7	67,4	67,4	67,4	67,4
Summa kostnader		1 655,2	1 675,2	1 675,2	1 675,2	1 675,2
Justering						
	1)					
Diff anslag (regl.brev - RR)		58,8	59,4	59,4	59,4	59,4
Res. från andelar i dotterbolag		0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Periodens kapitalförändring		- 5,6	- 9,3	- 9,3	- 9,3	- 9,3

1) Justeringen görs för att periodens kapitalförändring skall stämma överens med resultatet i årsredovisningen.

Den består av den differens som uppstår mellan anslaget enligt regleringsbrevet (som redovisas ovan) och anslaget enligt resultaträkningen (= 931,1).

Differensen beror på att anslagen enligt regleringsbrevet innehåller transfereringsmedel som inte bokförs som en anslagsintäkt i resultaträkningen utan som transfereringar (t ex utbildningsbidrag).

Justeringen består även av resultatet från andelar i dotterbolag (som inte ingår i det verksamhetsutfall som redovisas ovan).

Tabell 4						
Totalt budget förändringsförslag (mkr)		2004	2005	2006	2007	2008
Verksamhetens intäkter						
Anslag		1 883,0	1 905,6	2 005,3	1 990,3	1 990,3
Avgifter och andra ersättningar (A)		285,0	287,9	287,9	287,9	287,9
Bidrag (B)		602,5	608,5	608,5	608,5	608,5
Finansiellt netto		4,8	0,9	0,9	0,9	0,9
Summa intäkter		2 775,3	2 801,1	2 900,8	2 885,8	2 885,8
Verksamhetens kostnader						
Personal		1 721,0	1 741,2	1 821,0	1 809,0	1 809,0
Lokaler		474,8	479,5	479,5	479,5	479,5
Drift/Övrigt		399,5	404,3	424,2	421,2	421,2
Avskrivningar		99,4	100,4	100,4	100,4	100,4
Summa kostnader		2 694,7	2 725,4	2 825,1	2 810,1	2 810,1
Justering						
	1)					
Diff anslag (regl.brev - RR)		87,7	88,5	88,5	88,5	88,5
Res. från andelar i dotterbolag		0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Periodens kapitalförändring		- 6,5	- 12,3	- 12,3	- 12,3	- 12,3

1) Justeringen görs för att periodens kapitalförändring skall stämma överens med resultatet i årsredovisningen.

Den består av den differens som uppstår mellan anslaget enligt regleringsbrevet (som redovisas ovan) och anslaget enligt resultaträkningen (= 1 795,4).

Differensen beror på att anslagen enligt regleringsbrevet innehåller transfereringsmedel som inte bokförs som en anslagsintäkt i resultaträkningen utan som transfereringar (t ex anslaget för stöd till studenter med funktionshinder och utbildningsbidrag).

Justeringen består även av resultatet från andelar i dotterbolag (som inte ingår i det verksamhetsutfall som redovisas ovan).

Samma typ av justering görs även i tabell 5 och 6.

Tabell 5					
Förändringsförslag för verksamhetsgren: Grundläggande högskoleutbildning (mkr)	2004	2005	2006	2007	2008
Verksamhetens intäkter					
Anslag (takbelopp och särskilda åtaganden)	893,2	902,3	902,3	902,3	902,3
- förslag till förändring (1)			2,7	2,7	2,7
- förslag till förändring			-	-	-
- förslag till förändring			-	-	-
- förslag förändring av Särskilda åtaganden (2)			17,0	17,0	17,0
Avgifter och andra ersättningar	163,9	165,5	165,5	165,5	165,5
Bidrag	8,2	8,2	8,2	8,2	8,2
Finansiellt netto	2,0	0,1	0,1	0,1	0,1
Summa intäkter	1 067,2	1 076,1	1 095,8	1 095,8	1 095,8
Verksamhetens kostnader					
Personal	678,9	685,8	701,5	701,5	701,5
Lokaler	191,9	193,8	193,8	193,8	193,8
Drift/Övrigt	136,1	137,5	141,4	141,4	141,4
Avskrivningar	32,7	33,0	33,0	33,0	33,0
Summa kostnader	1 039,5	1 050,1	1 069,8	1 069,8	1 069,8
Justering					
Diff anslag (regl. brev - RR)	28,9	29,2	29,2	29,2	29,2
Res. från andelar i dotterbolag	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Periodens kapitalförändring	- 1,0	- 3,0	- 3,0	- 3,0	- 3,0

Förslag

- 1) Utbyggnad av högre praktisk förvaltningsutbildning (2,7 mkr)
- 2) Medel för utveckling av mastersutbildningen inom ramen för Bolognaprocessen (2 mkr)
- 2) Ökad satsning på arbetsmarknadsanknytning av grundutbildningen (5 mkr)
- 2) Ökning av nationella medlen för studenter med funktionshinder (10 mkr)

Tabell 5A Förslag till förändring	2006	2007	2008
Humanistiskt	0	0	0
Juridiskt	0	0	0
Samhällsvetenskapligt	80	80	80
Naturvetenskapligt		0	0
Tekniskt	0	0	0
Vård	0	0	0
Medicinskt	0	0	0
Övrigt	0	0	0
Summa förändring av antalet helårsstudenter (hst)	80	80	80
Summa förändring av takbelopp i 2005 års prisnivå	2 734	2 734	2 734

Tabell 6						
Förändringsförslag för verksamhetsgren: Forskning och forskarutbildning (mkr)		2004	2005	2006	2007	2008
Verksamhetens intäkter						
Anslag		989,8	1 003,3	1 003,3	1 003,3	1 003,3
- förslag till förändring (1)				25,0	25,0	25,0
- förslag till förändring (2)				29,0	29,0	29,0
- förslag till förändring (3)				26,0	11,0	11,0
Avgifter och andra ersättningar		121,1	122,4	122,4	122,4	122,4
Bidrag		594,4	600,3	600,3	600,3	600,3
Finansiellt netto		2,7	0,9	0,9	0,9	0,9
Summa intäkter		1 708,1	1 725,0	1 805,0	1 790,0	1 790,0
Verksamhetens kostnader						
Personal		1 042,2	1 055,4	1 119,4	1 107,4	1 107,4
Lokaler		282,9	285,7	285,7	285,7	285,7
Drift/Övrigt		263,4	266,8	282,8	279,8	279,8
Avskrivningar		66,7	67,4	67,4	67,4	67,4
Summa kostnader		1 655,2	1 675,2	1 755,2	1 740,2	1 740,2
Justering						
Diff anslag (regl.brev - RR)		58,8	59,4	59,4	59,4	59,4
Res. från andelar i dotterbolag		0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Periodens kapitalförändring		- 5,6	- 9,3	- 9,3	- 9,3	- 9,3

Förslag

- 1) Medel för att hantera ökade krav på motfinansiering (25 mkr)
- 2) Medel för rekryteringsanställningar inom humanistisk-samhällsvetenskapliga vetenskapsområdet (29 mkr)
- 3) Medel för forskningsinstitut: Nordita (17 mkr 2006, 2 mkr 2007-)
- 3) Medel för forskningsinstitut: CHESS (5 mkr), SoRAD (4 mkr)

Tabell 7					
Investeringar i anläggningstillgångar enligt nollalternativet (mkr)	2004	2005	2006	2007	2008
IB lån i Riksgäldskontoret	269	276	284	284	290
Beräknad nyupplåning	108	108	110	121	125
varav för investering i immateriella anläggningstillgångar	1	1	1	1	1
varav förbättringsutgifter på annans fastighet	40	22	27	30	25
Beräknad amortering	101	100	110	115	120
UB lån i Riksgäldskontoret	276	284	284	290	295
Beslutad/föreslagen låneram	400	350	350	350	350
Beräknad räntekostnad	5	11	14	14	15
Ränteantaganden för nyupplåning (%)	2,0	4,0	5,0	5,0	5,0
Föreslagen låneram utifrån totalbudget, inklusive förändringar	400	350	350	350	350
Investeringar som ej skall lånefinansieras	-	-	-	-	-
Totalt investeringsbehov	276	284	284	290	295

Tabell 8						
Redovisning av lokaler (mkr)		2004	2005	2006	2007	2008
Area, 1000 kvm LOA, utifrån lokalförsörjningsplan						
- föregående års utgång	1	270,5	271,1	269,2	269,2	269,2
- ökning under året		2,2	10,7	47,9	78,4	3,0
- minskning under året		-1,6	-12,6	-47,9	-78,4	-3,0
- vid årets utgång (A)		271,1	269,2	269,2	269,2	269,2
Förbättringsutgift på annans fastighet						
- nyinvesteringar		16,4	29,3	16,0	16,0	16,0
- avskrivningar		16,2	17,0	17,0	17,0	17,0
Total årshyra enligt hyresavtal, utifrån lokalförsörjningsplan (B)						
Byggnadsplanering		400,5	404,7	404,7	404,7	404,7
Albanova		42,7	41,0	41,0	41,0	41,0
		443,2	445,7	445,7	445,7	445,7
Genomsnittlig hyra B/A (kr/kvm LOA)		1634,8	1655,7	1655,7	1655,7	1655,7
Lokalkostnader (C)	2, 3	474,8	479,5	479,5	479,5	479,5
Genomsnittlig lokalkostnad C/A (kr/kvm LOA)		1751,3	1781,3	1781,3	1781,3	1781,3
Lokalkostnadens andel av verksamhetens totala kostnader						
		17,6%	17,6%	17,6%	17,6%	17,6%

1) Inklusive SU:s andel av lokalarea i AlbaNova, 15 193 kvm/år. (Räknades felaktigt dubbelt förra året).

2) I lokalkostnader ingår hyra, fastighetskostnader, elkostnader, värmekostnader samt lokalvård

3) AlbaNova: KTH och Stockholms universitet delar lika på kostnaderna men KTH administrerar AlbaNova.